

Norecopa

c/o Veterinærinstituttet

Postboks 64, 1431 Ås

svar bes sendt pr. epost til: post@norecopa.no

Innspill til Meld. St. 8 (2024-2025) Dyrevelferd¹

Norecopa vil gjerne kommentere innholdet om forsøksdyr i dyrevelferdsmeldingen.

I den forrige meldingen, St.meld. nr. 12 (2002-2003),² sto det:

Landbruksdepartementet vil derfor bidra til at det opprettes en nasjonal plattform, et kompetansesenter, for alternativer til bruk av dyr i forskning slik det nå gjøres i en rekke europeiske land. En slik plattform vil spre informasjon om alternativer nasjonalt og internasjonalt og vil selv kunne initiere utvikling av alternative metoder og bedre oppstallingssystemer.

Da Næringskomitéen behandlet meldingen³, ba den Regjeringen om å:

'følge opp etableringen av en nasjonal plattform med et forsknings- og utviklingsfond etter svensk modell!'

Dette refererer til at det svenske forskningsrådet hadde allerede i mange år øremerket millionbeløp til slik forskning.

Både forslaget om et kompetansesenter og øremerking av forskningsmidler er tatt fra konklusjonene til en ekspertgruppe som Landbruksdepartementet oppnevnte i år 2000⁴.

Det er derfor nedslående at Meld. St. 8 (2024-2025) kun fastslår at *'Regjeringen vil utrede (vår uthevelse) hvordan arbeidet med reduksjon, forbedring og erstatning av forsøksdyr (3R) kan organiseres, herunder om ressursene i eksisterende strukturer som Forsøksdyrkomitéen og Norecopa kan utnyttes bedre ved organisering i et nasjonalt 3R-senter'*.

Dette oppleves som et stort tilbakeskritt i forhold til meldingen fra 2003.

I 2007, hele fire år etter meldingen fra 2003, ble Norecopa etablert som regjeringens svar på at det skulle opprettes et nasjonalt kompetansesenter⁵. Norecopa ble imidlertid kun bevilget penger til en halv stilling, med kr. 200.000 i driftsmidler. Dette er ikke nok til å drifte et nasjonalt senter som skal forholde seg til det store antallet forsøksdyr som brukes her til lands. Norge har

¹ <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/Horing/horing/?h=10005259>

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stmeld-nr-12-2002-2003-/id196533>

³ <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2002-2003/inns-200203-226/?lvl=0>

⁴ https://norecopa.no/media/ipngo15c/rapport_arbeidsgruppen_plattform.pdf

⁵ <https://norecopa.no/no/om-oss/historikk/stiftelsesmoete>

i mange år brukt godt over en million forsøksdyr⁶, som utgjør ca. en femtedel av totalantallet forsøksdyr i Europa. Dette har vakt internasjonal oppsikt.

Mye av forbruket har gått til å løse utfordringene knyttet til oppdrettsnæringen. De store statlige inntektene fra denne næringen er i liten grad pløyet tilbake til tiltak som kommer forsøksdyrene til gode. Men det er også utfordringer knyttet til andre arter: det er også viktig å merke seg at statsråden sa, under presentasjon av meldingen, at 'regjeringen skal jobbe for å forbedre rammene rundt dyreforsøk for alle dyreslag'.⁷

I Europa er det nå ca. 30 sentre for alternativer til dyreforsøk (såkalte 3R-sentre, for Replacement, Reduction og Refinement)⁸. Næringskomitéen har vist stor sympati for Norecopa under de årlige budsjettøringene, og den har gradvis økt bevilgningen til én stilling og kr. 500.000 i årlige driftsmidler. Med disse midlene har Norecopa greid å markere seg internasjonalt som en ledende formidler av 3R-ressurser, ikke minst gjennom produksjon av 10.000 nettsider. Men med kun én stilling, greier ikke Norecopa å fungere som et nasjonalt kompetansesenter som kan veilede virksomhetene og forvaltningen.

De samme begrensningene gjelder den nasjonale forsøksdyrkomitéen som meldingen referer til. Denne komitéen består av 8 personer som etter beste evne arbeider på toppen av andre krevende stillinger⁹. Komitéen er en del av det pålagte forvaltningsapparatet i Norge og, lik Norecopa, driver stort sett med opplysningsarbeid.

Norecopa er enig med meldingen at Norecopa og Forsøksdyrkomitéen bør få sentrale roller i et statlig 3R-senter. De har ulike men komplementerende roller som vil styrke hverandre, gitt anledningen til å samarbeide tettere. Vi vet at Landbruks- og matministeren er opptatt av at Norge skal bygge på eksisterende ressurser, og dette er i tråd med det. Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet, som allerede gir forvaltningsstøtte på området, er også opplagte kandidater for dette samarbeidet.

I stedet for å foreta enda en utredning om behovet for et 3R-senter (hvilket vi mener er innlysende), mener Norecopa at Næringskomitéen bør innstille at det etableres et senter med en gang, bestående av 4 heltidsstillinger: én til å fortsette Norecopas eksisterende funksjoner og tre til å dekke behovet for samarbeid med forsøksdyrkomitéen, den øvrige forvaltningen og Norges om lag 80 forsøksdyravdelinger. Dette senteret bør få sikret finansiering i minst 5 år, for å kunne trekke til seg kompetente medarbeidere. Senteret kan gjerne pålegges å foreta en selvevaluering etter f.eks. 3 år, som kan være gjenstand for en ny ekstern vurdering av senterets størrelse og aktivitet.

Dersom Næringskomitéen ikke gjør mer enn å slutte seg til LMDs forslag om å **utrede** et senter, vil resultatet være at sentrale aktører i forsøksdyrmiljøet, som allerede er overarbeidet, vil bli bundet opp i utredningsarbeid som vil forsinke ytterligere arbeidet med å forbedre forholdene for norske forsøksdyr.

⁶ <https://norecopa.no/no/lovverket/statistikk>

⁷ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringen-legger-frem-stortingsmelding-om-dyrevelferd2/id3079321>

⁸ <https://norecopa.no/global3r#members=Replacement,Reduction,Refinement&ints=>

⁹ <https://www.forsoksdyrkomiteen.no>